

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 87

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarvioesitys sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

TRE:4548/02.02.01/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Kangas Vesa-Matti, Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Vesa-Matti Kangas, puh. 050 566 4477, strategiacontroller
Heidi Ilvonen, puh. 040 091 5244, varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus,
puh. 050 523 7386, perusopetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800
4678, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarvioesitys
hyväksytään ja Sivistyspalvelujen palvelualueen johtaja oikeutetaan
tekemään siihen teknisiä muutoksia.

Samalla hyväksytään lautakunnan lausunnot talousarvioesityksen
yhteydessä käsiteltäviin valtuustoaloitteisiin.

Kokouskäsitely

Esittelijä teki tekstilisäyksen liitteen Kasvatus- ja opetuslautakunnan
talousarvioesitys vuodelle 2026 sivulle seitsemän, neljännen kappaleen
loppuun:

Suomi toisena kielenä -opetuksen taso ja laatu varmistetaan. Kaupunki
tukee eri taustoista tulevien lasten mahdollisuuksia osallistua
koululaisten iltapäivätoimintaan.

Puheenjohtaja hyväksyi muutetun liitteen asian käsittelyn pohjaksi.

Perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2026 talousarviokehityksen 30.6.2025
§ 319. Talousarviokehityksessä on päätetty talousarviovalmistelua sitova
toimintayksiköiden toimintakate ja investointien yhteissumma, mikä
perustuu toimintayksiköiden kanssa pidettyihin kehysneuvotteluihin ja
pormestarin johtoryhmän linjauksiin. Talousarviokehityksen sisältämä
talouden tasapaino-ohjelma esitettiin kehyspäätöksen liitteenä.
Talousarviokehitys ei sisältänyt käynnistettyjen
yhteistoimintaneuvottelujen säästötavoitetta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lähtökohdan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat kaupunginvaltuuston 17.2.2025 päätös talouden tasapaino-ohjelman periaatteista, pormestari Ilmari Nurmisen pormestariohjelma, päivitettävä kaupunkistrategia, kaupungin vuoden 2025 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2026–2029 koskevat taloudelliset ennusteet.

Talousarvion sisältämät vuosittaiset sitovat toiminnan tavoitteet valmistuvat pormestarin talousarvioesitykseen. Kaupunginhallituksen 12.5.2025 linjaamat vuoden 2026 toiminnan painotukset otetaan huomioon tavoitteiden valmistelussa. Kasvatus- ja opetuslautakunnan painotuksissa korostuvat esi- ja perusopetuksen tuen lainsäädäntömuutosten toteuttaminen, varhaiskasvatuksen henkilöstöjohtamisen ja työhyvinvoinnin parantaminen sekä henkilöstörakenteen muutoksen jatkaminen. Lisäksi palvelujen kehittämisessä korostuvat alueellisten tarpeiden huomioiminen, kansainvälisen väestön kasvun ja moninaistuvien taustojen huomioiminen sekä sosiaalisen turvallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Tampereen kaupungin vuoden 2025 talous on jäämässä talousarviota heikommaksi. Alkuperäinen talousarvio päättyi 39,6 milj. euron alijäämään. Kesäkuun talouskatsauksen tilinpäätösennuste on 54,1 milj. euroa alijäämäinen, vaikka ennuste sisältää poikkeuksellisen paljon omaisuuden myyntivoittoja. Kuntien talous on edelleen heikossa tilassa vuonna 2025. Yleinen taloustilanne on Suomessa alaviritteinen. Talouden ennusteiden mukaan talous elpyy tulevina vuosina, mutta varsin maltillista tahtia. Työttömyys on edelleen korkealla ja rasittaa osaltaan kuntataloutta TE-uudistuksessa kunnille siirtyneiden suurempien työllisyydenhoidon kustannusosuuksien myötä.

Koko kaupungin vuoden 2026 talousarviokehityksessä tilikauden tulos on 54,4 milj. euroa alijäämäinen ja nettoinvestointien taso on 217,4 milj. euroa. Talousarviovalmisteluun sisältyvät lisäykset ja sopeuttamistoimenpiteet vuosille 2026–2028 on esitetty kaupunginhallituksen talousarviokehysesityksen liitteenä ja ne on huomioitu vuoden 2026 kehyslukuissa ja vuosien 2027–2029 tuloslaskelmaskenaariossa. Toimenpiteistä päättää valtuusto talousarvion yhteydessä. Taloussuunnitelmakauden näkymä on verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta ja suunnitelluista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta merkittävästi alijäämäinen. Osana talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa ja talouden tasapaino-ohjelman valmistelua Tampereen kaupunki on käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut, joilla tavoitellaan noin 10 milj. euron pysyväisluonteista säästövaikutusta. Kehys ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen säästötavoitteita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vuoden 2026 talousarviokehyksessä on sitovaa lautakunnan toimintakate. Talousarviokehysten mukaisesti Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakatteen vuonna 2026 tulisi olla -425,6 miljoonaa euroa ja investoinnit 3,1 milj. euroa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarvioesityksessä on varauduttu kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutuksiin (9,1 milj. euroa) sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokratkustannuksiin (2,2 milj. euroa). Lisäksi talousarvioesitykseen sisältyy lainsäädännön muutoksiin, palvelutarpeiden kasvuun sekä kustannustason nousuun liittyviä lisäyksiä (9,8 milj. euroa) sekä toiminnan tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteitä (2,7 milj. euroa). Lautakunnan talousarvioesityksen sisältämät lisäykset ja sopeuttamistoimenpiteet on esitetty talousarvioesityksen liitteenä. Lisäksi valituista sopeuttamistoimenpiteistä on laadittu vaikutusten ennakoarvioinnit, jotka ovat talousarvioesityksen liitteenä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen talousarviossa suurimmat lisäykset liittyvät yksityisen varhaiskasvatuksen kustannustason kasvuun, palveluverkon muutosten myötä arvioituun laskennallisten lasten määrän kasvuun, varhaiskasvatuksen palvelusetelilainsäädännön uudistukseen, henkilöstörakenteen uudistamiseen, esiopetuksen tuen järjestelyihin uuden lain mukaiseksi, päiväkotien johtajuusrakenteiden vahvistamiseen sekä ateriapalvelujen ja tietohallinnon kustannusten nousuun. Merkittävimmät sopeuttamistoimenpiteet liittyvät sairauspoissaolojen, tarvikkehankintojen ja ei-lakisäästeisen henkilöstöresurssin vähentämiseen.

Perusopetuksen talousarviossa varaudutaan esi- ja perusopetuksen tuen lakimuutoksen toimeenpanoon ja oppilasmäärän arvioituun kasvuun. Lisäksi talousarviossa on huomioitu tietohallinnon ja ateriapalvelujen kustannusten kasvu ja kuutosluokkalaisten tietokonehankintojen kustannukset. Talousarvioesitys sisältää useita säästötoimenpiteitä, mutta ryhmäkoot säilyvät ennallaan. Sopeuttamistoimenpiteet liittyvät mm. Sairaalakadun toimipisteestä luopumiseen, sijaisten käytön tehostamiseen, koulujen oppimateriaalimäärärahojen pienentämiseen ja ei-lakisäästeisten toimintojen vähentämisiin ja muutoksiin.

Kasvatus- ja opetuspalvelujen talousarvioesitys on laadittu on laadittu 0,16 miljoonaa euroa kaupunginhallituksen kehyspääöstä pienemmäksi. Kehykseen sisältynyt kohdennus kaupunkitasoisista ICT-säästöistä sisälsi toimintayksiköiden välisen virheen, mikä on ohjeistettiin korjaamaan lautakuntien talousarvioesityksiin. Talousarvioesityksen toimintatulot ovat 25,1 miljoonaa euroa, toimintamenot -450,5 miljoonaa euroa ja toimintakate -425,4 miljoonaa euroa. Nettomenojen kasvu on 16,4 miljoonaa euroa eli 4,0 % kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon verrattuna. Investointimenot ovat -3,1 miljoonaa euroa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Yhteistoimintaneuvottelujen mahdolliset kustannussäästöt tullaan kohdentamaan pormestarin talousarvioesitykseen. Lisäksi pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muitakin muutoksia lautakunnan talousarvioesitykseen verrattuna.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Kristiina Järvelä, Elli Rasimus, Jaana Hartman, Jaakko Laurila, Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas, Heidi Ilvonen,
taloussuunnittelu@tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite Kopla 9.9.2025 Talousarvioesityksen sisältämä talouden tasapaino-ohjelma
- 2 Liite Kopla 9.9.2025 Vaikutusten ennakkoarviointi
- 3 Liite Kopla 9.9.2025 Talousarvioesityksen 2026 yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet
- 4 Liite Kopla 9.9.2025 Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2026, päivitetty 10.9.2025

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 16.9.2025 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 16.9.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
16.09.2025

Kalle Kaunisto
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§87

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)